

ئىعدام بە (سىياسەت تا مردن)

نووسىنى: مۇنەييەد مەھمۇد (كاردۇ)

Kardo_van@yahoo.com

با چىتەر شاعىرەكان شىعر نەنووسنەو، با چىرۆك نووسەكان دەست لەو پىشەيە ھەنگرن، نىگارگىشەكان ، كاتى خۇتان بەو تابلۇيانەو، خەرج مەكەن كە لە پاش كىشانىيان تەپ و تۇز ماكىياڭيان دەكات .

ئاخر شىعر گوناحە بنووسرىتەو، ئەگەر كەسىك نەبىت بەدەم خويندنىيەو بە بائى ئەو بفرى و بە ئىقاعەكەى بىتە سەما و بە مۇسقاكەشى گۇرانى بچرىت. چىرۆك بۇ كى بنووسرىتەو؟ ئەوانەى چىرۆكيان بۇ دەنووسىنەو، خۇيان رۇژانە دەبن بە پائەوانى ئەو چىرۆكانەى كە چىرۆك نووسەكان خەتا دەكەن ئەو ھەموو مانا و فەلسەفەيەى ئەواندا ھەيە لەسەر كاغەزەكاندا بكوژن. تابلۇ بۇ كى درووست دەكەيت كە نىشتىمان خوى گەورەترىن تابلۇى سوريالى بىت و نە كەس ئىي تىبگات و نە كەسىش زاتى كردنەو، شەفرەو كۆدەكانى بكات؟ ئەفسوس ئىمە نەكاتى خويندەنەو، شىعرمان ھەيە و نە كاتى بەسەر كردنەو، چىرۆك و نە تەنەمولىش لە تابلۇيەك كە بە زمانى ئىمە دەدووت. ئىمە ھەموومان سىياسەت دەكەين ، ئەوانەى قەرارمان داو، كە سىياسەت بگەين، ئەوانەش كە قەرارمان نەداو. سىياسەت لە ھەموو جىيەك لە زانكۇ ، لە مەزگەوت، لە يارىگاكان، لە مەيدانەكانى وەرزش، لە چاخانەكان. ئەفسوس ھەلە بەجەو كەلار و زاخۇ ناھىلن لەگەل شىعرىكى ھىوا قادردا پىكىك بخرىنەو، ئەفسوس سامەراو رومادى و تەلەغفەر ھەموو رۇژىك چىرۆكەكانى شىرزاد ھەسەنمان لە دەست دەرفىنن و ناھىلن بۇ سەعاتىك خەنەوتىيان لەگەلدا بگىرن.

ھەموو بۇ كۆرى سىياسەت كورپنە، ھەموو بۇ كۆرى سىياسەت كچىنە، با رۇژنامەكان تىزى بگەين لە بابەتى سىياسى بە پىز و بى پىز، ھەرەك كىرەومانە، با لە رادىوكانەو، لە تەلەفزیونەكانەو، لە مەزگەوتەكانەو، سىياسەت بە خوا بفرۆشىنەو، سىياسەت بە ھاوالاتى بفرۆشىنەو، سىياسەت بە خۇمان و بە مېژوو و بە ئىستائو بە رابردوو بفرۆشىنەو. با دوو گۆلى بۇ سىياسەت بگەين ھەرەك كىرەومانە، با ھونەرمانەكان خەرىكى ھونەرى سىياسى و ئەدىبەكانىش خەرىكى ئەدەبى سىياسى و وەرزشكارەكانىش سەرقالى وەرزشى سىياسى بن ھەرەك كىرەومانە، ھەموو شتىك لە پىناو سىياسەت و سىياسەتیش لە پىناو ھىچ كەس .

ھەندىك جار دوو دل ئەبەم لە نووسىنى بابەتتىكى سىنەمايى، دەترسم خەلگانىك بە شىتەم بزائى. ئاخىر من نازانم بۇ كى دەنووسم . ئاخىر ئىمە فلىمەكانمان بۇ خۇمان درووست ناكەين، ئىمە فلىمەكانمان بۇ ئەو دەرووست ناكەين تا بەشدارى بگەين لە خستتە رووى گىرقتەكان و دۆزىنەو، رىگا چارەكانىيان ، يان بۇ گواستتەو، بىر و باوەرەكانمان بە بىنەر، يان لە خراپترىن حالەتدا بۇ چىژ گەياندن بە بىنەر . ئىمە فلىمەكانمان بۇ خۇمان درووست ناكەين . ئىمە ھەر كە فلىمەكانمان تەواو بوو يەكسەر دەيان فرىنن بۇ كان و بۇ ئۆسكار و بۇ مېھرەجانى بەرلنن و ئەوانى تر. ئىمە ھەموو بىنەرانى خۇمان بە خەلاتىكى مېھرەجانى كان سەودا ناكەين. ئەمە چ قەدەرىكە وا دەكات ئىمە فلىمە كوردىەكان لە سەر زارى رەخنە گىرەسىنەمايە

بیانییه‌کانه‌وه بییستین، ئیمه نه و فلیمانه قه‌دهریک پاش بینه‌ریکی رۆژئاوایی ببینین؟. نه و فلیمانه‌ی قه‌راره ئازاره‌کانی ئیمه، گرفته‌کانی ئیمه، تورهبی و گریان و بیکه‌نینه‌کانی ئیمه بگێرنه‌وه. نه‌مه چ قه‌دهریکه‌ و ده‌کات ئیمه گرفته‌کانی خۆمان بکه‌ین به‌ فلیم و ره‌وانه‌ی ده‌روه‌ی بکه‌ین؟ نه‌مه قه‌دهره‌ به‌ لام قه‌دهریکی سه‌یر نییه. نه‌وه‌تا نه ولاتیك که نه‌گه‌ر نه‌وته‌که‌ی له‌سه‌ر زه‌وی بوایه لافاوی نه‌وت ده‌ییرد، تاکه‌کانی له زستاندا چه‌قه‌ی دانیان دیت. ئیمه له‌ سینه‌ماشدا سیاسه‌ت ده‌که‌ین، ئیمه له‌ ده‌روه‌ی ولاته‌وه که‌سیک ده‌هینین و ملیونه‌ها دۆلار ده‌خه‌ینه به‌رده‌ستی بۆ نه‌وه‌ی خزمه‌ت به‌ حیزبکی سیاسی بکات. ئیمه فلیمی سینه‌مایی دروست ده‌که‌ین و شوینیك نییه بۆ نیشان‌دانی، ره‌خنه‌ی سینه‌مایی بۆ کۆ بنووسین، کۆ ده‌یان خوینیته‌وه؟ کۆ شیعه‌کان بخوینیته‌وه، کۆ چیرۆکه‌کان بخوینیته‌وه، کۆ هونه‌ر به‌ نرخ‌ی هونه‌ر بکری که ئیمه هه‌موومان به‌ ئیعدام به‌ سیاسه‌ت تا مردن، جوکم درابین؟

2006-3-17